

Památný strom Jilm u Hvězdy

Hana Kožíšková, AOPK ČR,
Regionální pracoviště Správa CHKO Slavkovský les

V březnu letošního roku byl v chráněné krajinné oblasti Slavkovský les vyhlášen nový památný strom – jilm u Hvězdy. Tento strom je mohutný jilm drsný (*Ulmus glabra*), který se pyšní výškou 25 m a obvodem kmene 425 cm. V současné době jde o největší jilm a zároveň o druhý památný jilm v naší CHKO. Strom roste na okraji lesní cesty a zahrady u staré hájovny Hvězda nedaleko obce Valy u památné Aleje Svobody. U paty kmene se nachází zbytek rozbité zídky, pravděpodobně pozůstatek brány u vjezdu do bývalé obory. Strom je unikátní pro své mimořádné rozměry a stáří, neboť takto staré a mohutné jilmly jsou v dnešní době opravdu vzácností.

Na první pohled nepřilíší nápadný strom má zdánlivě štíhlý kmen, který se poměrně nízko dělí do tří kosterních větví. Ty pak ve výšce asi devíti metrů tvoří dlouhými větvemi pravidelnou, metlovitou korunu. Dlouhé štíhlé větve jsou jistěny čtyřmi dynamickými bezpečnostními vazbami, aby v případě silného větru či námrazy nedošlo k jejich vylovení a tím pádem i k poškození památného stromu.

Takto statné jilmly jsou v naší krajině velmi cenné, neboť v 60. letech minulého století byla většina jilmů masivně napadena houbovou chorobou nazývanou grafióza jilmů. Ta způsobuje postupné odumírání nejprve větví a následně i celého stromu. Grafiózou byl napaden i monumentální památný jilm v CHKO Slavkovský les, Jilm ve Vlčovicích, s výškou 30 m a obvodem kmene 580 cm. Nakonec zcela odumřel a začátkem roku 2018 byla jeho ochrana zrušena.

Píšu-li, že nově vyhlášený Jilm u Hvězdy je naším druhým památným jilmem, měla bych alespoň v krátkosti zmínit ten první. Jedná se o památný strom Jilm u Leistnerovy hájovny s rozměry 22 m výška a 355 cm obvod kmene, jenž byl vyhlášen v roce 2012 a nachází se u trosek bývalé pohodnice obce Čistá, při

cestě k památníku „U umučených“. Se svým vrásčitým kmenem a mechem porostlými větvemi připomíná magický strom z jakéhosi pohádkového příběhu.

Památný strom Jilm u Hvězdy má nyní dobrý zdravotní stav i vitalitu, tak věřme, že se mu bělokaz pruhovaný, přenášející onemocnění grafiózu jilmů, vyhne velikým obloukem. ■

Jilm u Hvězdy. Foto Hana Kožíšková.

